

Luo / Muokkaa

Lähetä

Lausunnonantajat

Yhteenveto

Sähköisten viranomaisaineistojen arkistoinnin ja säilyttämisen palvelukokonaisuus

Sähköinen arkistoinnin palvelukokonaisuus

Lausunnonantajia: 1 ▼

Puollatko SAPA-palvelukokonaisuuden toimeenpanoa? *

- ☒ Puollan
- ☐ Puollan muutoksin (muutokset kuvattu muualla lausunnossa)
- ☐ Vastustan (perustelut annettu muualla lausunnossa)

Sisäministeriö, Manu Herna, johtava
asiantuntija, sisäministeriö, Herna
Manu

4.3.2016

Puollan

Miten ehdotettu julkisen hallinnon yhteinen arkistointipalvelu vaikuttaisi organisaatiossasi?

- ☒ Kustannuksia säästyisi selvästi
- ☐ Kustannuksia säästyisi jonkin verran
- ☐ Kustannuksissa ei tapahtuisi merkittävää muutosta
- ☐ Kustannukset lisääntyisivät

Sisäministeriö, Manu Herna, johtava
asiantuntija, sisäministeriö, Herna
Manu

4.3.2016

Kustannuksissa ei tapahtuisi merkittävää muutosta

SAPA toimeenpanosuunnitelma

Lausunnonantajia: 1 ▼

Yleiset kommentit ja huomiot toimeenpanosuunnitelma-dokumenttiin

Sisäministeriö, Manu Herna, johtava
asiantuntija, sisäministeriö, Herna

4.3.2016

Tämä lausunto on laadittu sisäministeriön näkökulmasta. Ministeriössä arkistoitava tietoaaineisto kertyy hallinnollisen asiankäsittelyn järjestelmässä, eikä tarvetta muun muotoisen sähköisen aineiston arkistointiin ole tunnistettu. Hallinnonalan virastot antavat erikseen omat lausuntonsa.

Toimeen panosuunnitelma olisi kaivannut jonkinlaisen tiivistelmän, jossa olisi selkeästi kerrottu mikä SAPA on ja mitä se muuttaa. Nyt asiakirjoissa toistetaan raskaasti luettavalla tavalla asioita ja ydinasiat hahmottuvat huonosti sellaiselle lukijalle, joka ei ole alusta lähtien seurannut SAPA-työtä.

SM:n näkökulmasta oleellista on, että VAPA-palvelu, jota olemme käyttäneet, on ajettu alas, eikä meillä ole toistaiseksi muuta mahdollisuutta, kuin odottaa mitä SAPA joskus tulee tarjoamaan. Hyvää on, että luvataan säilyttää yhteensopivuus VAPA-siirtojen kanssa.

Käyttöpakko pysyvästi säilytettävän aineiston osalta on varmaan perusteltu, jotta saadaan käyttäjiä. Budjettirahoitus on hyvä ratkaisu. Määräajan säilytettävien osalta, mikä pitää toteuttaa heti, omakustannustaso on hyväksyttävä ratkaisu.

Julkinen ja STIV-III aineistojen säilytys on OK.

SAPA-palvelun oikea sijoituspaikka on Arkistolaitos.

Ratkaisun lähtökohdissa mainittu sähköisen säilyttämisen ja asianhallinnan kehittäminen yhtenä kokonaisuutena jää epäselväksi. Toisaalla puhutaan viranomaisten yhteisestä asianhallinnasta, vaikka sellaisesta ei ole mitään varmaa tietoa.

Kommentit ja huomiot palvelukokonaisuuden vaikutuksiin (luku 3)

Sisäministeriö, Manu Herna, johtava
asiantuntija, sisäministeriö, Herna
Manu

4.3.2016

Pysyvästi säilytettävälle aineistoille SAPA olisi pakollinen ja määräajan säilytettävälle vapaaehtoinen. Suurin osa viranomaisten aineistoista on määräajan säilytettävää, joten varmaan tämä tosiasia ohjaa käyttämään SAPAa myös näiden säilyttämiseen.

SM:llä tai hallinnonalalla ei ole halua kehittää omia pitkäaikaissäilytyksen järjestelmiä ainakaan hallinnollisen asiankäsittelyn tarpeisiin. Toisaalta olemme jo laajasti siirtyneet pelkästään sähköiseen arkistointiin, joten kysymys ei ole suuresta toimintatavan muutoksesta. Kunhan vaan saadaan takaisin se mitä VAPAn alasajossa menetettiin. Toivottavasti emme joudu toteuttamaan uusia siirtorajapintoja, meillä on valmis Sähke2-rajapinta. SM:lle ei tule SAPAsta myöskään merkittäviä kustannussäästöjä, koska meillä ei enää ole paperiarkistoa, tiloja, eikä henkilökuntaa sitä varten.

SAPA:n sisäisiin kustannuksiin ei oteta kantaa. Julkisen hallinnon keskitetty sähköisen säilyttämisen palvelu on epäilemättä kustannustehokkaampi kuin virastokohtaiset ratkaisut. Turvallisuusviranomaisen näkökulmasta SAPA tulisi toteuttaa skenaarion Kaiken aineiston SAPA mukaan, johon kuuluvat myös STIII-asiakirjat.

Kommentit ja huomiot lainsäädännön muutostarpeisiin (luku 4)

Sisäministeriö, Manu Herna, johtava
asiantuntija, sisäministeriö, Herna
Manu

4.3.2016

Arkistolaitos voisi hyvin jatkossakin antaa sähköisen säilyttämisen määräyksiä, jos se kerran edelleen säilyttämisestä käytännössä vastaa. Arkistolaitoksessa on Suomen paras tämä alan asiantuntemus.

SAPAn velvoittavuus määrääjän säilytettävän aineiston osalta on kyseenalainen tavoite. Palvelusta tulisi tehdä niin kustannustehokas, että viranomaisilla ei olisi mitään syytä pohtia omia korvaavia ratkaisuja.

Pitkäaikaissäilytyksen tulee olla maksutonta, määrääjän säilyttämisestä tulisi periä omakustannushinta.

Aineiston tuottajan vastuu SAPA-säilytyksessä olevan aineiston tietopalvelusta on linjassa aikaisemman VAPA-siirtosopimuksen kanssa.

Aineiston omistajuudesta viranomaisen lakatessa on syytä säätää tarkemmin.

Tehtäköön säädösmuutokset Kansallisarkistosta annettavan lakiehdotuksen yhteydessä.

Kommentit ja huomiot palvelukokonaisuuden toimeenpanoon (luku 5)

Sisäministeriö, Manu Herna, johtava
asiantuntija, sisäministeriö, Herna
Manu

4.3.2016

On hyvä keskittyä alkuvaiheessa järjestelmiin, jotka jo täyttävät Sähke2-vaatimukset. Niitä on sisäasiainhallinnossakin useita.

SAPA-ominaisuuksia ja toiminnallisuuksia on materiaaleissa kuvattu suuri joukko. Koska mitään ei vielä ole olemassa, voi esitettyjä aikatauluja pitää optimistisinä.

Myös VAPA-palvelun ongelmana oli, että vaatimukset (Sähke) täyttäviä lähdejärjestelmiä oli vähän käytössä. Lisäksi viranomaiset eivät nähneet tarvetta siirtää kovin tuoreita aineistoja, eikä määrääjän säilytettäviä edes otettu vastaan. Tämä ongelma SAPAssa varmaan pystytään välttämään, koska se hyväksyy muutakin kuin Sähke-aineistoja ja myös määrääjän säilytettävää aineistoa. Jotenkin tätä vastaanottopalvelua kyllä pitäisi markkinoida, jotta "liiketoimintamalli" saadaan toimimaan.

Arvioi vaiheistuksen tarpeellisuutta ja kiireellisyyttä

- ☞ Ainakin skenaario I toteutus tarvitaan nopeasti
- ☞ Pelkkä skenaario I ei riitä, myös skenaario II työn alle pian
- ☞ Laajin skenaario III tarvitaan, skenaariot I ja II eivät riitä

Kommentit ja huomiot palvelukokonaisuuden hallintaan ja ylläpitoon (luku 6)

Sisäministeriö, Manu Herna, johtava
asiantuntija, sisäministeriö, Herna
Manu

4.3.2016

VM:n ja OKM:n reviiririita on purettava. Tässä substanssi on arkistointi - sähköinen säilyttäminen - joten OKM:lla ja Arkistolaitoksella pitää olla keskeinen rooli. Tietotekniikka on vain väline. Ehdotettu neuvottelukunta voi olla hyödyllinen, mutta asiantuntemusta pitää jatkossakin keskittää Arkistolaitokseen.

Mikä on oikea taho ohjaamaan sähköisen arkistoinnin kokonaisuutta?

☐ Opetus- ja kulttuuriministeriö

☐ Valtiovarainministeriö

☐ Oikeusministeriö

☐ Muu, mikä?

Sisäministeriö, Manu Herna, johtava
asiantuntija, sisäministeriö, Herna
Manu

4.3.2016

Opetus- ja kulttuuriministeriö

SAPA arkkitehtuurikuvaus

Lausunnonantajia: 1

Yleiset kommentit ja huomiot arkkitehtuurikuvaus-dokumenttiin

Sisäministeriö, Manu Herna, johtava
asiantuntija, sisäministeriö, Herna
Manu

4.3.2016

SAPAn tavoitteet ovat kunnianhimoiset. Ensisijainen tavoite pitää olla viranomaisten tuottaman tiedän säilyttäminen siten, että korvaavia ratkaisuja ei tarvita. Säilyttäminen olisi osa kansallista infrastruktuuria. Sähköisen aineiston hyödynnettävyyden lisääminen jää epäselväksi. Halutaanko palvelulla tutkimusta, yritystoimintaa, kansalaisia vain mitä?

Viittaus viranomaisten yhteisen asianhallinnan kehittämiseen jää myös epäselväksi.

SAPAn edellytetään olevan operatiivisesti saatavissa oleva palvelu, jolla on 99% saatavuus. Arkistoinnissa ei tällaista tarvita, sitä tehdään tarvittaessa.

Omistajuus jää myös hieman epäselväksi. Arkistolaitos on toistaiseksi toiminut niin, että sähköinen aineisto ensin siirretään palveluun, jolloin omistajuus säilyy tuottajalla ja myöhemmässä vaiheessa aineisto luovutetaan Arkistolaitokselle, jolloin se vastaa esim. tietopalvelusta.

SAPA-palvelun tulee tukea julkisen hallinnon yhtenäisen tiedonohjauksen kokonaisuutta - mikä se on?

Lupaus rajapinnoista kaikkiin julkishallinnossa käytössä oleviin asianhallintajärjestelmiin on hyvä - toivottavasti myös toteutettavissa.

Arkkitehtuurilinjauksia on melkoinen joukko. Kaikkien näiden vaatimusten toteuttaminen kohtuullisessa ajassa tulee varmaan olemaan haasteellista. Selkeä on raja SAPAn ja KDK/PAS-palveluiden kesken. Toivottavasti KDK/PAS tukee myös Sähke2-aineistoja.

SM:n hallinnollisen asiankäsittelyn näkökulmasta hieman erikoiselta vaikuttaa kirjaus: Suppeimmillaan SAPA-palvelun ensisijainen käyttötarkoitus on kansalisten käynnistämien asianhallintaprosessien tuottamien aineistojen säilyttäminen ja hyödyntäminen.

Kommentit ja huomiot Skenaario I: Pysyvään säilytykseen reitittävä SAPA

Sisäministeriö, Manu Herna, johtava
asiantuntija, sisäministeriö, Herna
Manu

4.3.2016

Sähke2 OK, STIV ei riitä. Pitäisi olla myös määräajan säilytettävän tiedon siirtomahdollisuus.

Kommentit ja huomiot Skenaario II: Kaiken aineiston SAPA

Sisäministeriö, Manu Herna, johtava
asiantuntija, sisäministeriö, Herna
Manu

4.3.2016

Mukana STIII ja määräaikainen säilytys - tämä on OK. Myös muut kuin Sähke2-aineistot kuuluvat tähän Skenaarioon, joten vasta tämä tuottaa jotakin enemmän kuin VAPA.

Kommentit ja huomiot Skenaario III: Rikastava ja muokattavan aineiston SAPA

Sisäministeriö, Manu Herna, johtava
asiantuntija, sisäministeriö, Herna
Manu

4.3.2016

SM:llä ei ole hallinnollisissa prosesseissa tunnistettua tarvetta Skenaario III mukaisiin toiminnallisuuksiin.

Kommentit ja huomiot hallintamalliin (luku 5)

Sisäministeriö, Manu Herna, johtava
asiantuntija, sisäministeriö, Herna
Manu

4.3.2016

Edellä esitettiin Arkistolaitokselle vahvaa roolia SAPA-palvelussa. Sen tulisi näkyä paremmin myös hallintamallissa.

Kommentit ja huomiot kustannus- ja hyötytarkasteluun (luku 6)

Sisäministeriö, Manu Herna, johtava
asiantuntija, sisäministeriö, Herna
Manu

4.3.2016

Ei kommentoitavaa.

Mene edelliselle sivulle